

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

A politika nálunk.

A vihar előlt.

A szél nem zúg, a hullámok kifáradtak, tajtékos fodraikon roncsok uszkálnak: letört árbocok, egykor magasan lobogó zászlók, elázott puskaporos hordók, kettő repedt kormánykerék, aranyzinóros kapitányi sipka — remények, álmok, illúziók.

Egy mentőcsónakra fölkapott Khuen-Héderváry, vele néhány evezős — olyan is, a ki egyszerre két-három evezőt is szorongat a markában. Kijutnak-e a partra — ki tudja? Talán!

Annyi bizonyos, hogy mindnyájan partra akarunk jutni. A hajórakományt, a nemzet összes kincseit ki ne kívánna megmenteni? Csak a rosszlelkű ember nem. Olyan igen nagyon rosszlelkű embert pedig szinte képzelné se lehet.

Khuen-Héderváry Károly programját helyeselni nem tudjuk. Nem lehet. A ki a nemzeti küzdelemben résztvett, a ki megtanult elvekért szívből lelkesedni, érettek dolgozni, érettek esetleg áldozatot is hozni, az az ember nem helyeselheti, hogy sokból semmit kapjunk, hogy megelégedjünk azzal, a mit az osztrák császár, az osztrák nemzetel egyetértőleg szánt a mi magyar nemzetünknek.

Ebbe belenyugodni nem fogunk soha.

De élni mégis kell. Akárhogyan, valahogyan kell élnünk. S ha reményeinket el is kell raktározniunk jobb jövőre, a mindennapi élet nehézségei számára mégis kell valamelyes megoldást keresni. S ha a nagy hajóval nem tudunk haladni, hát szívesen kell látnunk, ha a mentő csónakot jobban hozzáértő, mintha kevésbé hozzáértő ember kezeli.

Azt hiszem, hogy Zichy János gróf is ilyenformán gondolkodott, mikor Apponyi Albert gróf után a kultuszminiszteri tárcára válaikozott. Ő bizonyára legjobban tudja, hogy sokak szemeiben mekkora áldozatot hozott a saját népszerűsége rovására. De vele szemben Székely Ferenc állott, olyan ember, a ki egy hónap alatt több kárt tehet, mint a mennyit Apponyi jó akarata három esztendő alatt alkotott.

Azt hiszem, ezek a gondolatok foglalkoztathatták Széchényi Viktor gróf főispánt is, mikor a legújabb alakulások hatása alatt engedett Khuen-Héderváry miniszterelnök kérésének s az átmeneti időben legalább egyelőre megmarad Fejérmegye és Székesfehérvár szab. kir. város főispánjának. Mi az adott körülmények között mindenesetre nyertünk gróf Széchényi Viktor gróffal. Iseri megyénket, városunkat, fejlődés és fejlődést váró intézményeinket. Érdeklődött minden iránt, mindenben velünk dolgozott. A politika?... Édes Istenem! Ki tud most igazán jól és

helyesen cselekedni a politikában. Az elveink megvannak, akarjuk is a jót, a legjobbat, de az adott körülmények közt tűrjük a császári akarát non possumusát mindaddig, míg kedvező alkalom nem nyílik egy szebb reménység, egy becsületesebb jövő kialakulására.

A választások természetesen erősen érdeklík most már városunk lakosságát. Hiszen a jövőre rövidesen meg fogja hozni ezt a kellemetlen bonyodalmat. Fehérvárott egy bizonyos eddig: Manndorff Géza báró felépése, a ki régi függetlenségi programmal fog szerepelni. A lakosság függetlenségi elveket valló zúme, a higgadt, komoly, becsületes munkást óhajtó polgárság örömmel fogja látni őt a város képviselőjeként. Ellenjelöltről eddig csak kombinációk voltak. Szó volt Zichy János gróf jelöltségéről. Mi azonban, a kik a helyzetet ismerjük, ezt kizártuk tartjuk. Egyéb értesüléseink szintén megerősítik ezen véleményünket, a menyryiben t. i. Széchényi Viktor gróf igyekezett Zichy János grótot a jelöltségnek megnyerni, de a gróf, a kinek van biztos kerülete, kijelentette, hogy ez idő szerint nem óhajlja azt elhagyni.

Egyébiránt beszéljünk őszintén. Székesfehérvár egy meglehetősen korrumpált izlésű kerület, a mely már ugyanis sanyli, hogy három választás is elmúlt strimpflis szivarok eszem-iszom nélkül — csupán elvált, lelke-

Az első könyek.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Mindaketen uri módban nevelkedtek, apjuk, anyjuk, mindenki csak kényeztette őket s az élet küzdelmeiről, az élet szomorú képeiről szó se volt, hir se volt, se a Madarassy kuriában, se a Szentjakoby kastélyban.

Ott is egyetlen gyermek volt Kálmán urfi, itt is egyetlen Katica kisasszony. A szüleik kényeztették őket s nem volt a gyermekeknek olyan óhajtása, a melyet rögtön ne teljesítettek volna. Katicának százakba is kerülhetett egy-egy ruhája és a Kálmán urfi istállója ezekbe került évente.

Az igaz, hogy messze vidéken a legszebb és a legelegánsabb leány volt Katica, a Kálmán háttas lovainak meg talán az országban se akadt párjuk, csak az volt a baj, hogy akkoriban már Madarassyéknál is, meg Szentjakobyéknál is hitelre ment minden, a ruha, a szabó, az istálló még a cselédek bére is.

Hanem mikor aztán Kálmán megszerezte a kamarási kulcsot, egyszerre újra megnyiták a Madarassy ház hitelforrásait. Hogyne! Hiszen a a deli, szép, kamarás ur majd csak hoz a ház-

hoz valami milliómos kisasszonyt, a kinek a hozományából ki lehet mindent fizetni.

Csak hogy Madarassy Kálmán ur mást gondolt! Azaz, hogy a ház adósságaival mitsem gondolva, feleségül vette Szentjakoby Katicát.

Kölcsönpénzből valahogy kitélt még a ke Lengye s a hét megyére szóló lakódalom, sőt a nászutra is maradt néhány száz forint, de ezzel azután vége is lett egyszersmindenkorra a további kölcsönöknek.

A bankok is, meg a priváthitelezők is rossz fizletnek minősítették ezt a házasságot és követelni kezdték a pénzüket.

Az öregot, szerencsésjükre, hamarabb elpusztultak, mintsem megérték volna az ősi dominiumok eladását. Mintha csak valami természetes ösztön megszugta volna nekik, hogy ki kell a kuriákból költözöködni, hát kiköltözököttek egyenesen a családi sirbaltokba.

Kálmán azután eladta mindakét agyonterhelt birtokot. Még pedig a lehető legszerencséssebben. Valami belga pénzintézet nevében egy vállalkozó megvette mindakét birtokot a kuriákkal egyetemben. Cukorgyárat akart ott csinálni, miután kisütötte, hogy a földek kiválóan alkalmasak a cukorrépa termesztésre.

Jóformán többet ígért érte, mint a mennyire ő tartotta.

Igy történt azután, hogy az eladás után nemcsak kifizethette mind az adósságokat, hanem még maradt kerek huszezer forintja is.

Persze, ha egy kis élelmesség lett volna benne, hát ezt a pénzt legalább is megpróbálta volna valami hasznosot hajtó vállalatba belefektetni, csak hogy szegény Kálmánt nem nevelték az élelmességre.

Ő, a mig érzett a zsebében, nem is gondolt arra, hogy jöhet idő, a mikor megint nem lesz. Most volt, hát költött. A felesége is az-ő fajtájából volt, az is könnyen vett mindent s így történt azután, hogy elkezték a lehető legvidámabb és legkönnyelműbb életet élni.

— Ezek azután a boldog emberek, mondogatták azok, a kik látták őket együtt: kocskázni a Stefánia-uton számozatlan gummiterekesen.

— Ezek az urak, mondták azok, akik járatosak voltak hozzájuk és végig ették náluk a pazar pezsgős vacsorákat.

A vacsorákon előkelő urak vettek részt, a kik, — legalább Kálmán hite szerint, — nem hiába fogyasztották a pezsgőt meg az Uppmáriszivarokat.

Sövegjártó János

vászon kereskedése

zékésfehérvár, Barátok épülete.

Nagy választék ágy- és asztalneműekben,
színes és fehér barchetok stb.

olcsó, szabott árak mellett

Mai lapunk 4 oldal.

sedésért. Sok éhes és szomjas ember személt is kidülleszté már egy jóvendő jelölt személyéért. Ebben a tekintetben épen a Zichy grófoknak szomorú csalódásaik voltak s így szomorú kilátásaik is volnának Fehérvárott.

A bodajki kerületben az a hír volt elterjedve, hogy Bathány Lajos gróf az eddigi képviselő nem lép többé fel. A mint halljuk, ez a hír nélkülölzi a komoly alapot, mert Bathány gróf csakugyan föl fog lépni, még pedig pártonkívüli programmal. Legközelebb, valószínűleg vasárnap Mórott beszámolót is tart a politikai helyzetről.

Ezzel egyszeremind halomra dől *Meszlemy László* t. szolgabíró jelöltsége is, a ki a régi hír szerint Bodajkon lépett volna fel. Jelöltnek azonban — úgy látszik — továbbra is megmarad — talán más kerület számára. Hiszen nem épen kellemetlen helyzet, ha valakit ilyen minőségben emlegetnek.

A többi kerületek körül Rácalmáson *Pajta Gyula* dr. fellépése bizonyos a régi képviselő, *Koller Tivadar* mellett.

Ceákváron pedig *Horváth Gyula* párton kívül függetlenségi mellett *Urházy Lajos* lovasberényi ref. lelkész jelöltségét emlegetik.

UJDONSAGOK.

— Magyar mágnás házasága Amerikában. *Newyorkból* kábelezik a *Budapesti Tudósító*-nak: *Sigraay Antal* gróf ma eljegyezte *Miss Harriot Daly*-t, a newyorki társaság bájos tagját, a ki szereteleméltósága folytán a legelőkelőbb angol körökben is nagy kedveltségnek örvend. A fiatal gróf mint a vas megyei iváncsi uradalom és a fejérmegyei pötölel birtok ura, a magyar főrendiháznak örökös jogon tagja, a 3. számú huszárezred tartalékos hadnagya és mint kiváló sportman nemcsak a hazai, hanem a külföldi főúri körökben is nagy ismeretségnek örvend. Az esküvőt husvét után tartják meg Newyorkban és az ifjú gróf pár május hónapban szándékozik Magyarországra jönni és az iváncsi kastélyban fog állandóan megtelepedni.

— Majd visszafizetik ők bőségesen, meglásd Katinkám, csak nem akarom őket kihasználni holmi kis hivatalért.

— Remélem, hogy nem is vállalnál el holmi kis hivatalt édes Kálmán.

— Persze, hogy nem! Majd valami jó, zsiros hivatalt kerestünk, aztán majd akkor mozgósítjuk a kegyelmes vagy méltóságos barátokat.

Hanem mikor a kegyelmes és méltóságos barátok előtt így bizalmasan szóba hozta ezt a témát, hát azok a szemébe kacagtak:

— Ne mókázz! Csak nem kell neked is hivatal? Neked, egy ilyen gazdag embernek!...

A büszkesége nem engedte, hogy már akkor bevalja, hogy bizony, ha elfogy az a két-három ezer forintja, a mi meg van, hát akkor koldusabb lesz a koldusnál, pedig akkor még talán segíteni is lehetett volna a dolgon.

De nem vallotta be, hanem csak annyit mondott:

— Kellene valamivel foglalkozni! Nem szeretek munka nélkül élni.

— Eh, maradj te csak urnak, ez a legjobb pálya, mondta a kegyelmes ur, szürcsölgetve a Kálmán pezsgőjét.

— És maradj. Egész a következő fertályig. Mert akkor egyszerre csak észrevette, hogy a lakásbér kifizetése után épen egy darab ezrese maradt még. Azzal pedig nem sokáig lehet uraskodni.

— Most már komolyan hivatal után kell nézni!

— **Esperesi eskü.** Biber Gyula szigetmonostori plebánus, a budai felső kerület újonnan kinevezett esperese ma tette le az esperesi esküt a megyéspüspök kezébe.

— **A Katolikus Háziasszonyok Szövetségének** előkészítő bizottsága az alakuló közgyűlést febr. 18-ára tette. Minden eddig beiratkozott tag külön meghívót kap. Aki még be nem iratkozott, de szándéka van, beirathatja magát az alakuló közgyűlésen is, amellyre a mozgalomban részt venni akaró és érdeklődő külön meg nem hívott hölgyeket is szívesen látja a bizottság. Akinél gyűjtőív van, szíveskedjék Szőgyény-Marich Julia Öméltségénekánál f. hó 17-ig átadni. A kibocsátott meghívó szövege a következő:

A Katolikus Háziasszonyok Szövetségének alakuló közgyűlése febr. hó 18-án d. u. 5 órakor lesz a belvárosi kath. kör Szent-Imre-teremben. — Tárgysorozat:

1. Megnyitó beszéd. Mondja dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök.

2. A cselédkérdés. Előadja Wüstner Henrikné.

3. A Szövetség megalakulása. Előnök, alelnökök, választmány és tiszviselők választása.

4. Eselleges indítványok.

Székesfehérvár, 1910. február 12-én.

— **Eljegyzés.** *Horváth Imre*, Dv. kalauz eljegyezte *Einbeck Ida* kisasszonyt.

— **A Népakadémiában** a múlt vasárnapon *Vass József* dr. tartott nagytudományú előadást az életéről, mint biológiai folyamatról. A mélyen járó előadást nagy érdeklődéssel halgatta a közönség.

— **A Jéggyár.** A hétfői közgyűlés határozatát, a mely a városi jéggyár felállítását elrendelte, a polgármester sietett végrehajtani. Erre annál is inkább szükség volt, mert a Rök-gyár sürgősen kérte a városi, hogy a megrendelést eszközölje, hogy a gyár annyira túl van halmozva megrendelésekkel, hogy három napon túl nem tarthatja magára kötelezőnek a városnak tett előbbi ígérteit. Ugy látszik, hogy az enyhe tél másutt is hasonló munkára ösztönzi a városokat, amennyiben a külföldi gyárak is túl vannak megrendelésekkel, sőt hozzáértők szerint van magyar város, a mely a nagy szükségben Amerikában is próbált már szerencsét. Saára Gyula dr. polgármester mindezek alapján azonnal megrendelte a jégkészítő gépet, és pedig olyan feltétellel, hogy az új gép már május végén megkezdhesse működését.

— **Áthelyezés.** *Benedek István* a sóskuti áll. iskola igazgatótanítóját a mezőkovácsi iskolához helyezte át a kultuszminiszter.

— Azt hiszem csak téled függ, hogy hamarosan kép hivatalt, mondta az asszonyka föltétlen bizalommal.

— És Kálmán megkezdte a legkínosabb előszobázásokat a kegyelmes és méltóságos barátainál.

Hanem ezek a jó barátok, a mint megtudták, hogy Madarassy mi járatban van. Egyszerre fölmondták a barátságot. Sőt az egyik kegyelmes ur meg is feledkezett róla, hogy ő tulajdonképpen pertu barátja volt Kálmánnak és kedves Madarassy urnak szólította:

— Kedves Madarassy ur! A mi miniszteriumunkban nincs állás. Talán máshol! Tudja, minden állásra rengeteg az ember! Sok az eskimó, kevés a főka! De ha akarja, előjegyzésbe veszem.

— Ennyit megtettek érte! Mindenhol előjegyzésbe vettek.

— Ez az az előjegyzésbevétel pedig a lerázás legszolidabb módja. Kinek nem akarják ezt mondani:

— Ne kunyoráljon hiába! Nincs hely, pontum és nem is lesz a maga számára soha, hát azt előjegyzésbe veszik.

— A sok előjegyzésbevétel ideje alatt azután egyre fogyott a kis maradék pénz. A nagy lakásból ki kellett költözni, a butorokat el kellett adni s beköltöztek egy kis kétszobás lakásba.

Kálmánt ép a költözés napjára rendelte magához valamelyik ur barátja, a ki ezt tanácsolta neki:

— Tedd le a számviteli vizsgát és kine-

— **Meghívás.** Azon m. t. Urakat és urhölgyeket, kik a Szent-Imre füveselő intézeti egyesületben tagokul beiratkoztak, tisztelettel felkérem, hogy az egyesületi alapszabályok végleges megállapítása céljából f. évi február 20-án (vasárnap) d. e. 11 órakor a belvárosi kath. kör tanácskozó termében szíveskedjenek dr. Kuthy József.

— **A Vörösmarty hál rendező bizottság** f. hó 18-án d. u. 5 órakor a Vörösmarty kör könyvtár helyiségében tartandó leszámoló ülésre van szerencsém tisztelettel meghívni. — Székesfehérvár, 1910 február 16. *Gróf Széchenyi Viktor* elnök.

— **A Kereskedelmi Iskola** tornatermében *Wertheim Pál* tegnapi óriási érdeklődés mellett tartotta meg felolvasását, a mely veitett képekkel az Aldunát és a Tátrát mutatta be. A képek *Wertheim Pálnak* saját és igen szép felvételei. A közönség mindvégig nemese szórakozott és sokat tanult a szép előadásból.

— **Népszövetség.** A perbáti kath. népszövetség megtartván beszámoló évi gyűlését, új tagokat szerzett a népszövetség ügyének. A megnyitó beszédet *Herbst József* helyi igazgató mondotta, aki lelkes hűvel szállt szikra a magyarországi katolikusok igazaiért. *Baránszky Gyula*, központi kiküldött a népszövetség feladatait vállalta s a legközelebbi teendőkről beszélt. A tagok száma 83, azonban a jelentkezések egyre folynak.

— **A vármegye központi bizottsága** folyó hó 25-én d. e. 10 órakor ülést tart a megyeház kistermében.

— **Lovaaberény.** A község nevét azzal a gondos, szociális gazdálkodással kapcsolatban említhetjük meg, amely nemcsak a vármegyei törvényhatóság figyelmét irányítja rá a községre, hanem megszívlelendő példát szolgáltat a többi községnek is, szociálisabb, gazdaságosabb gazdálkodására. Maga az esemény, amelyet megemlítnék, nem nagyjelentőségű, de mint szociális kitérés a községi ügykezelés régi, sablonoszerű menetéből megtagadja figyelmünket. A község, hogy árvapénztárát bővebben kamatoztassa a maga javára s hogy árvapénzének kezelési költségeit redukálja, a vármegyei ügykezelésből a saját kezelésébe vette át az árvapénzeket 1890-ben s ezáltal 10 év alatt mintegy 670 koronát sikerült megtakarítania. Ezt a különben le nem foglalt összegzet azután a község vezetőségének belátása szerint *jólkönyv* célra fordította. Nevezetesen amennyire lehetséges volt, rendezte szegényügyét, gyámoltotta a község betegeit s szerencsétlen helyzetbe jutott embereit, szóval *szociális bajok* szüntetet meg. Most a község érdemes vezetősége ez irányban nagyobb tervekbe fogott. Községi kórháza

vezünk számtisztnék! Mást nem tehetek! Még ha elvégeztet volna a jogot, de így, minden kvalifikáció nélkül, bajos. Csak tedd le azt a vizsgát!

Hazafelé ment meg is vette a kézikönyvet! S az első pillanatban szinte boldognak érezte magát. Tanulni fog, levizsgáljuk s kap egy kis hivatalt. A léha dinom-dánomos élet helyett komoly, ckos életet fog élni. S lassan majd csak halad előre. Hiszen még elég fiatal hozzá, hogy új életet kezdjen.

— Odahaza kis felesége örömmel fogadta. A nyakába ugrott s úgy csicsergett.

— A vacsorát maga készítette az asszonyka. S mindketten igyekeztek szinte a bohózkodásig jókedvűek lenni. Bolondoztak, kacagtak, egy tányérból ettek, egy pohárból ittak.

— Milyen jó is így!

— Most leszünk csak igazában boldogok! Vacsora után az asszonyka kivitte az edényt a konyhába.

— Mikor betette maga után az ajtót, azt hitte, hogy leroskad a kintző szomorúságtól. Elfutotta szeméit a könyv és fuldokolva zokogta:

— A nyomorúság, itt van a nyomorúság! Szegény Kálmán!

— Odabent pedig a férj mikor magára maradt, egyszerre csak érezte, hogy a szívét vad kétségbeesés fogja el és a szemét könyv lepi be:

— Vége mindennek! Szegény kis-Katicám!

— Az első könyvet még titkolják egymás előtt. Holnap-talán már nem titkolják, holnapután pedig egymást fogják vadolni...

Vörösy Gyula.

és ehhez ugynevezett szeretetházat kíván létesíteni. A kórházban a község beteget, a szeretetházban az elaggottak, az apátlan-nyátlan-árvák és a kereszkeptelenek nyernének elhelyezést. A község vezetősége terveit most felterjesztette a törvényhatósághoz jóváhagyás végett, másrészt arra kéri a törvényhatóságot, hogy az árva-pénzek körül megakarított összeget 50%-os községi pótdadó mellett engedje át a jelzett célra, illetőleg a kérelmet pártolójag terjessze fel a belügyminiszterhez. A kérelem bizonyára sem a törvényhatóság, sem a miniszterium jóakarátán nem fog elakadni.

— **Halálozás.** Komáromy János, a nagylángi Zichy család régi hűséges alkalmazottja 15 évi hosszas betegség után 54 éves korában elhunyt. Egy kedves jóarcu, szelídelektű, jóavaló katolikusi ember veszett el benne, a kit sokan és méltán szerettek. Temetése szerdán volt a Rákóczi-utcai Siebenrock-báró féle házból nagy részvét mellett.

Rabb János sárszentmihályi polgár, volt községi bíró 64 éves korában meghalt. Családja Szentmihályi legtekintélyesebb családja volt, a mely egyszerű sorsból küzdötte fel magát elsőnek. Lovai az egész megyében leghíresebbek voltak. A köztisztviseltek örvendő derék pogár temetése pénteken d. u. lesz.

— **A telefonbeszélés meghosszabbítása.** A kereskedelmi csarnok beadványt intézett a kereskedelmi ügyi miniszterhez, a melyben az esti telefonbeszélés érdekeire való tekintettel meghosszabbítását nevezetesen a 9 órai zárórának 12-óra való engedélyezését kéri. A kereskedelmi miniszter nem adott helyt a kérelemnek.

— **A földmívelésügyi miniszter közli,** hogy a méhészkerületek újabb rendezettek s az alkalmatlan vármegyénk Rákócscsaba székhellyel az I. kerületbe jutott. A szakintéző elzöld szorint Imrey Ferenc.

— **Szikkvizgár.** A helybeli vendéglősök és kávéások Trummer Sándor vendéglős elnöklettel alatt f. hó 15-én d. u. 11 órakor ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy szövetkezeti alapon szikkvizgárat fognak létesíteni. Elfogadták az alapszabálytervezet és megválasztották a tisztikart. Elnök Fekete Géza, alelnök Bogya Ferenc lett. A szövetkezet 300 részjeggyel fog alakulni, amelyből már több mint 150 biztosítva van. Egy részvény ára 50 korona. A vendéglősök mozgalmát az okolta meg, hogy a szikkvizgárok a szikkviz árát indokolatlanul magason felemlétek.

— **A vármegye — egy szolgának.** Kelemen Péter, a vármegye kapusa, aki ebben a minőségben 50 évet szolgált, ritka kitüntetésben részesült nyugalmába vonulása alkalmával. Tekintettel hosszú hűséges szolgálatára a törvényszerű 900¹/₂ korona fizetés helyett 1100 koronával nyugdíjazták, azonfelül jogkönyvileg elismerését és köszönetét fejezte ki a vármegye hosszú 50 éves működése jutalmául.

— **A Szolgáegyház — adonyi-ut törvényhatósági kezelésbe vétetett** át s az erdeket községeket 3000—3000 korona évi hozzájárulásra kötelezte a törvényhatóság.

— **Öngyilkos p. ú. titkár.** A szomorú eset, amelyet megemlítünk, Győrben történt, de minket fehérváriakat is érdekel, amennyiben az öngyilkosság áldozatának városunk társadalmában sok ismerőse volt. Az öngyilkos Ugray László p. ú. segédtitkár, Ugray Ákor erdélyi főispán fia, aki különös viselkedése, feltűnésig menő mulatási hajlama miatt érdekes alakja volt városunk társadalmának. Néhány hónappal ezelőtt a helybeli pénzügyigazgatóságnál működött, ahonnan éppen egyik botránnya miatt helyezték át Győrbe. Az alkohol mértékletlen élvezete aláírta egészségét s barátainak gyakran tett említést a szomorú végről, amely végre tegnap bekövetkezett. Az esetről a következőket jelentik Győrben:

Tegnap délelőtt Solyomássy Ágost kir. tanácsos pénzügyigazgató megbízásából Tallós Elek kir. áll. végrehajtó megjelent a rendőrségen s az egyik fogalmazó előtt bejelentette, hogy a közismert pénzügyi titkár elittant és valószínű, hogy elmezavarában öngyilkossá lett. A rendőrség a segédtitkár Bisinger-park 4. szám alatti lakását átvizsgálta, de semmi nyomot nem talált, amiből azt következtette, hogy fiatalember újra vissza-

tér. Modróvics Gábor rajkai főszolgabíró értesítette ma délelben táviratúlag a rendőrséget, hogy a rajkai erdőben a portyázó csendőrök egy uriember holttestemre bukkantak. A nála levő iratokból kiderült, hogy az illető ugrai Ugray László, a gyanus módon elűnt p. ú. segédtitkár. A halott fejbe és mellbe lötte magát, nagy vértócsa között feküdt az erdőben. Kabátja zsebében névjegyein, erszényén kívül egy levelet találtak, a melyet Kiss Márton rábaszabályozótársulati ellenőrzhöz intézett. A rendőrség a szomorú esetről az elhunyt édesapját, Ugray Ákos főispánt táviratúlag értesítette.

— **Meghívó.** A következő sorokat kaptuk: *A kis iparosok és kis kereskedők* saját érdekében felkérnek f. évi február hó 14-én (pénteken) este 8 órakor a fehér bárányi vendéglőben tartandó értekezleten való megjelenésre. Amennyiben eddig úgy az ipartestület mint a "kiskereskedők egyesülete" e célra gyűlést egybe nem hívott. **Tárgy:** A székesfehérvári kertületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek jelölése.

— **A vásár.** A vasárnap tartott vásár elég forgalmas volt. A forgalom természetesen csak a ruhaneműekre, gazdasági szerekre szorítkozhatott, no meg az állatvásárra, amelynek a forgalma a következő volt:

	Felhajtatott	Eladott
Ló	2113	850
Csikó	29	21
Szamar	11	11
Ökör	1035	282
Tinó	197	187
Tehén	825	472
Üsző	280	68
Borju	101	72
Bika	17	14
Sertés	154	154
Kecske	6	6

LÁZ

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Kellemes ízű és könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, a kik más szereket nem tudnak bevenni

A SCOTT-féle EMULSIÓ azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 állár. Kapható minden gyógyszerárban.

— **A kötőrötelegen.** Seбай Mark, Tomjanovich János és Gyilics Antal keményen összehalkoztak. Az esetek tanuja volt Rosecsevich Márk munkástársuk, aki békét akart teremteni köztük. Erre a verekedők nekiesetek és veszedelmes megszürkálták. A törvényes eljárás megindult.

— **Veszedelmes foghuzás.** Nagy József polgárdi lakos a múlt év decemberében az ottani borbélyal, Széll Kálmánnal kiűzta fogát. A foghuzás nem sikerült, úgy hogy a szerencsétlen ember alkapsza eltört. Most a csendőrök feljelenést tettek az ügyetlen borbély ellen, aki annyira megnyomorította Nagy Józsefet, hogy még most is munkákeptelen.

— **Tűz.** Beke Józsefné Cserepes-köz 3. sz. házában tűz keletkezett tegnap d. e. 9 óra tájban Bekéns olajfésűvel dolgozott, miközben az meggyuladt és lánggal égett. Az esetet, amely könnyen idézhető volna elő nagyobb tűzvészt a kivonult tűzoltóságnak is tudat adták. A tüzet időközben elfojtotta a ház népe.

— **Szükségi készületek.** Német Imre 23 éves csavargó, aki mint annak idején közöltük Ercsiben 7 rendbeli betörése lapást követett el az

ercsői börtönből megkísérelte a szökést. Kiásta a börtön falazatát s így akart megelenni a közelgő törvényszéki tárgyalás elől. A munkára figyelmessé lett börtönőr azonban észrevette a manipulációt s bilincsekbe verette a szökni készülő rabot. Így hozták be a helybeli ügyészség fogházába is, ahol sorsa inkább biztosítva van.

Idegen szavak és nevek szótára Kelemen Bélától csinos vászonkötésben 4 koronáért kaphatók, Klökner Péter cs. és kir. ud. könyvkereskedésében Székesfehérvárott.

— **Bűnügyi főtárgyalások a székesfehérvári törvényszéknél február hóban.** Febr. 19. Aupek Lajos súlyos testi sért. bünt. Pongács János súlyos testi sért. bünt. Német István súlyos testi sért. bünt. Ifj. Burkus János súlyos testi sért. bünt. Febr. 22. Still Károlyné súlyos testi sért. bünt. Tokodi László súlyos testi sért. bünt. Bosnyákovics József gond. ok. s. t. sértés véts. Varga Mihály és 2 társa lopás vétsége. Febr. 23. Novák András és 1 tsa súlyos testi sért. bünt. Szabó Ferenc gond. ok. súlyos testi sértés véts. Király Géza súlyos testi sértés véts. Király István és 2 tsa lopás és org. véts. Gelencsér János s. t. sért. véts.

— **Felbívíteli tárgyalások a székesfehérvári kir. törvényszéknél február hóban.** Febr. 17. Marczinkovits Imre k. testi sért. véts. Pór Károly sikkasztás véts. Fehér Pál közcsend ell. kihágás. F. Molnár István és 2 tsa becs. sért. Csontos Sándorné lopás véts. Csipkés János ingó vagyon rong. véts. és Osztoics János és 1 tsa k. testi sért. véts. Piros János közcsend ell. kihágás. Febr. 24. Kajdi Sándorné hatóság előtti rágalom. Disznósi István becs. sért. véts. Tóth Károly becs. sért. véts. Smohai János könnyű l. sért. véts. Ifj. Pap Ferenc lopás v. Csontos Sándor becs. sértés véts. Malzer Mihály közcsend ell. kih. Jankovits Mihály k. testi sértés v. Szabó Lajos fod. közcsend elloni kih. és becs. sért. véts.

— **Rövid hírek.** Lépfene lépett fel a Dunapentélhez tartozó Pálhalmán. Az övintézkedéseket megtették. Pákozdon kanyaró lépett fel. Az iskolák bezárását elrendelte az alispán.

Csavargó halgylek. Németh Róza velencei és Lóder Anna zámolyi illetőségű csavargónők nem egyszer megfordulnak városunkban s a rendőrség figyelmére méltó garázdálkodást visznek véghez. A rendőrség ezuttal is elcsipte s tiltott visszatérés és a csavargás címén 5 napi elzárásra ítélte őket.

Népmagyarosítás. Pemmer Ferenc, helybeli lakos belügyminiszteri engedéllyel Partos-ra magyarosította nevét.

— **Piaci árak.** A helybeli piac ári e héten a következők:

Buza	27-00 — 26-80 K.
Rozs	17-50 — 17-40 K.
Árpa	13-80 — 14-80 K.
Zab	14-40 — 14-30 K.
Tengeri	11-60

Színház.

Kedd, febr. 15.

Verő Janka jutalomjátéka.

Az asszony. Porzsoló Kálmán nagyhatású darabja méltó interpretátort kapott kedden Verő Janka megjátszásában. A rövid tartalmat talán nem lesz felesleges megismételni. A nagyhírt képviselő (Kovács) nem ér rá a feleségével (Verő) törődni, a kit az unalom kalendaba sodor. A csábítója a férje képviselő barátja (Déri). Kürtülből másfél felvonás a házibarat cinikus feltegetéseivel telik el, a melyben a léha szoknya-hős életfilozofáját akarja igazolni s a melynek a való életben meglevendezését a Lipótvárosi irodalma szokta visszatükrözni. A férj nesztől veszi a dolgokat, a miben különösen barátja (Bátor) jár segítségére. Kitéssékül a házi barátot, de a találka folytatódik az udvarló lakásán. A férj tisztelni akarván a helyzetet, furlagos módon levelet írat a házibaratnak a feleségével, a mely

alá nincs név írva. Ha a meghívásra eljön, levelezni szoktak, ismeri az írást, tehát a férj gyanúja igazolva van. Az udvarló csakugyan megjelenik s a férj leleplezi. Gyáván tagadni akar, de nem sikerül, mert az asszony maga álcázta le és mutatja be lelkének egész sivárságában. A férj rögtön párbajra kényszeríti, a mikor előlép az asszony és lövési a csábítóját ezekkel a szavakkal: Megöltém a bűnömet.

Megrázó, tragikus erő nyílvánul meg a darabban, a mely Wilde Oszkár oroszánkörméit vájja bele az idegeinkbe.

A játék pedig a mi viszonyaink között kitűnő volt.

Verő és Kovács olyan alakítást nyújtottak, amely a legelőkelőbb színpadon is őszinte elismerést váltott volna ki. Déri remekül játszott. A rekedtségét annyira megszoktuk már, hogy szinte észre se vesszük, az elegáns, hódító megjelenése, a darab szellemét megértő és visszaadni tudó játéka pedig a legteljesebb rokonszenvet váltja ki a nézők lelkéből. Bátori szinte meglepett bennünket az ügyes, új szerepben, amely a komikusnak talán szokatlan volt. Fekete Irén pompásan játszott a szinte hamarjában nem is találunk inkább neki való szerepet. A többi inkább rontott. Különösen Ladányi Mariska.

A részletes bírálatot inkább a darab jövő előadásaira való tekintettel mondottuk el. Pedig tudjuk, hogy ma talán kizárólag Verő Jankával kellene foglalkoznunk. Az ő lányes, nagy játékaival, igazi művészetével, amely minden idegünket igénybe vette. A darab elején a szellemes dialog szinte hosszú lett volna, ha bele nem vitte volna azt az ideges életet, amely állandóan lekötötte a figyelmünket. Aztán jött az ő igazi terrenauma: a kétkedés, a tépelődés, a bűn és a világosság közt vajdó lelkiismeret, aztán az elszánt kitörés és végül a gordiusi csomó heroiikus megoldása, mikor maga szolgáltatja ki az igazságot. Verő játéka alatt nem érezzük, hogy a színpadot nézzük, annyira lefoglalja minden gondolatunkat, hogy az illúzió tökéletessé válik. Néha szinte megdöbbenünk egy-egy erősebb, majdnem férfinak illő fellépésén, máskor vele remegünk az aggodás nehéz pillanataiban, de mind a kétszer meg kell értünk, hogy ilyen a nő, az asszony, ha a szenvedélyekben nagy, ha hős, ha egyik jelenetben galamb, aztán anyatigris. De mindezt csak művészi erő hatalma és ereje tudja visszaragyni.

Az bizonyos, hogy Verő Janka művésze nem egyik évről a másikig élő emléket hagy Székesfehérvár színpadán. Nagyon erős tehetségnek kellene a nyomába lépni, a mely az ő művészetét feledtetni tudná. Mert a nagy drámai művek, a melyeket a társas élet rejteimeiből és

fájdalmaiból, tragédiáiból jegecesít igaz gyöngyé a modern színművés, Verő Jankában maradó emléktől nyertek. Ezt az elfogulatlan és őszinte kritikuskak el kell ismernie. A mint a közönség is elismerte a nyílt színen való tapsaival, a zajos őszinte lelkes kihívásaival, no meg természetesen azzal a szufolásig megtelt házzal, a melyben a színházjáró publikum eliteje ünnepelte Verő igaz művészetét a játékban, sőt hogy még egy lépést tovább tegyünk — a nők világában — az öltözés tudományában is. Végül csak az a pompás virágszállagot, igazabban üstökösöt akarjuk megemlíteni, a melyet a kerésművészet, illetőleg Kümmel Béla művésze állított elő s a mely méltó feltűnést keltett az est ünnepi hangulatában.

Szerda, február 16.

Erdészleány. Borbély Lili vendégfellépte.

Az agyonjátszott, össze-viszsa alakított, kitűnően, jól, kevésbé jól és gyengén előadott Erdészleány új előadásban került színre Borbély Lilivel, a pécsi színház ünnepelt dívjával. A direktor is, Borbély Lili is meg lehetnek büszkődvé, hogy tíz elszánt ember se lett volna tegnap a színházban, ha nem olvassák, hogy Borbély Lili, a bájos hangú művésznő, akit azonban nem Fehérvárot, hanem Pécsért fűdöztek föl, vendégszerepelné fog és be fogja mutatni az amúlo fohérvári publikumnak, hogy mit vésztettünk vele, mi, akik a direktor érthetetlen jégszívűsége folytán tavaly csak ünnepnapon élvezhetük Borbély Lilinek nemcsak a játékát, de még a fenomenális hangját is. Mindezek után, ha azt kérde valaki tőlünk, hogy milyen volt Borbély Lili játéka? Erre azzal a kötelezőtudó őszinteséggel felelünk, amely a kritikában mindig vezetett bennünket. Láttuk nálánál jobban is, rosszabbul is. Jobban Kormostól, Lónyai Piroskától és Szentgyörgyitől, gyengébben Antal Erzsébetől. De olyan szépen énekelni egyikőtől se, mint a hogyan Borbély Lili énekel.

A játéka, az valami egészen különös. Épen nem weanerisch, a melyre magyaros őszinteséggel azt mondanánk: ó te édes, ó te kedves, ó te huncut kis betyár! Borbély Lili valahogyan a magyar leányt vitte bele a játékba. Először is sokkal csendesebb, sokkal higgadtabb volt, a nyelve nem pergett, mint a bécsi leány motollanyelve. Higadtan, megfontoltan szót, sőt, hogy igazat beszéljünk, még mintha a sugó is érdekelte volna. Kacagó jó kedve se volt, a mi pedig szintén elengedhetlen járuléka az erdészleánynak. Nem mondjuk, hogy a kongó ház nem disponálhatta ilyesmire — lehet! — de az is bizonyos, hogy a két ajka körül legalább négy ideg egyszerűen befagyott s nem mozdult, hogy mosolyogjon. A táncra nagyon jó volt. Nem né-

met szökdécselés, hanem erőteljes magyaros mozdulatok, a melyek illettek is hozzá, de a nézőknek is jól esett. A hangja pedig fenomenális volt. Három napig játszik nálunk. Kérem, tessék Borbély Lilit meghallgatni. En nem tudom, hogy mi van a hangjában, de hogy nem olyan, a milyet Fehérvárot köznapokon hallani szoktunk — az bizonyos. Nem tudom a csendesen hűgő szellő árnyalata, a hegedű fájó zokogása, az aeol-hárfa zengése, vagy micsoda mese hallatszik a hangjában, de csodálatos, az érce, a légysége, a zengése, az ize, a zamataja — vagy talán szót se lehet rája találni. De csak elfelejt az ember játékot, sugót, táncot, zenét, színpadot, mindent elfelejt, csak egyedül az ő hangját élvezi. Ezért a ritka tüneményért mindenestre érdemes Borbély Lili vendégszerepléséhez jegyet váltani.

Vendégszereplés. A hetvenes évek színházlátogatói szívesen emlékeznek még az akkori színház egyik legerősebb tehetségére, Mándoky Bélára. Drámai színész volt a legjavából, aki nagy, igen nagy szerepekben mutatta ki művészi talentumát. Mándoky nem tudta e feledni Székesfehérvárt. Azóta több helyen, főleg Debrecenben játszott, amelynek színházában egyik legerősebb tehetségként szerepelt. Most, hogy bucsuzni készül a színpadtól, szeretné végigjárni megegyeszer az ország nagyobb városait, köztük első helyen Székesfehérvárt, amelyhez és a melynek közönségéhez feledhetlen emlékek fűzik. Vendégjátéka március 2-án és 3-án lesz a Bánk bánban és Egy katona történetében. Olvasóink figyelmét szívesen hívjuk fel már most erre a két előadásra.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikrobumok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást a szájbűzt és a kinos fogtájást. Semmi féle fogtisztoszer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka Menthol-fogszappan. Gyogytarakban és drogeriákban ára 1 kor.

Kapható: Steiner Béla drogueriában, Kossuth-utca és Borbély Béla fodrász-üzletében, Sas-utca. Németh Péter gyógyszerésznél, Aba.

A női fodrász-terembe külön bejárat a kapu alatt.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy Székesfehérvárot, Nádor-utca 13. sz. alatt fennálló uri fodrász-üzletemhez egy modernül berendezett különálló

NŐI FODRÁSZ-TERMET

nyitottam fülke-rendszerrel, hol elvállalok mindennemű divat-, történelmi-, jelmez és lakodalmi fésüléseket. (Ondolirozás á la Marsell), hajhullámozás, Schampoing, fejmosás a legjobb villamos hajszáritó gépekkel. (Manicure) kéz-és körömápolás, (Pedicure) Specialista a hajfestészetben, külön hajfestő fülkével. Külön Postische osztály az összes hajmunkák készítésére. u. m.: (Bundaux) előhajak, (Transformation) közhajak, (Lokni) divatos hajfürtök, (Frou-Frou) homlokfürtöcskék, divatos Turbán hajbetétek és Turbán hajfonatok.

Állandó nagy raktárt tartok kész hajfonatok és hajmunkákból, diszfésűkből, divat hajcsatokból. Manicure készletekből, az összes bel és külföldi illatszerek és piperecikkek. Hosszas külföldi tapasztalataim (Bécs, Prága, Berlin, London stb.) azon kellems helyzetbe juttattak, hogy a legkényesebb igényeknek is megtudok felelni.

A mélyen tisztelt hölgyközönség pártfogását kéri, tisztelettel

Ifj. Koronafi Károly,
női fodrász.

A női fodrász-terembe külön bejárat a kapu alatt.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárot.

A női fodrász-terembe külön bejárat a kapu alatt.

A női fodrász-terembe külön bejárat a kapu alatt.

